

LUCIJA ŠTEPANČIČ

Rojena 1969 na Jesenicah. Akademsko slikarka in restavratorka specialista. Avtorica kratke proze in lutkovnih iger. Doslej objavljala v Apokalipsi, Emzinu, Mladini, Lutki, Likovnih besedah. Leta 1997 je pri založbi Aleph izšel njen prvenec *Mrtvaki in slagerji*.

Ko se onegaviš s senco

Zgodba iz cikla Kaprice, polomije in balade

Ko si se prvič poonegaval s senco, je bilo tako, kot bi bilo prvič nasploh. Čao junfer, patos na nivoju, evforija. Sam cirkus. V bistvu pa čisto povprečna run-da, nekaj živčnega, pravzaprav sramežljivega. Nekam smešno za tvoja leta, ampak dobro. Končno ena taka, ki ji ni treba ničesar razlagati, ničesar obljubljati, prav nič lagati. Ni ji treba kupiti pelcmontla, ni je treba prevažati v Pariz. Bo sama vedela, kje ji je mesto, takoj. Si vendar poročen, tako je to. Imaš nekaj ugleda. Hišo, psa, prijatelje, živo mejo, vse to. Kaj bi pa rekla Magda? Kaj bi pa rekel Edo? Da o boljši polovici niti ne govorimo.

Še povsem običajnim zapletom si se uspel izogniti in tudi nobeno svarilo se ni uresničilo. Vse tiste štorije o ljubljenju z ženskami iz sanj, o kavsanju nevidnih. Larifari. Histerija. Ampak tole? Ženska, ki je čudovito tiha in skrivnostna? Ki zna izginiti, ko je že čas za to? In se tudi prikazati, ko je treba, brez vseh tistih riskantnih telefonskih pogajanj. Ne bo, kot to znajo onirične ženske, pošiljala anonimnih pisem, ne bo te, kakor kakšna od nevidnih, zasledovala po vogalih s solznimi očmi. Nič od tega. Ne bi verjel, če ne bi sam videl. In tako naj bo in tako naj ostane.

Se na lepem da prenašati tudi še vse tiste obiske, se kar nekam zdrži. Zdaj ko sta ravno sredi najlepšega, vidva s senco. Naj te dolgočasi ob petkih zvečer, naj te opravljajo za hrbtom, nič ti ne morejo. Senca te čaka, senca koprni po tebi. Naj govorijo, da si padel v drugo puberteto, naj govorijo, da je to pravzaprav čudno, saj nimaš nobene nove, žena bi že vedela, še vsakokrat je izvedela. Naj govorijo, da se ti pravzaprav meša, in naj govorijo, da si nekaj zasral. Naj govorijo, nič te ne briga. Se ti jebe za Magdin rentgenski pogled, se ti jebe za Edovo umetnost rekonstrukcije. Za njune enačbe z eno ali več neznankami. Za njuno sprevrženo aritmetiko in za njuno bestialno dialektiko. Za induktivne in za deduktivne prijeme vsega hudega vajenih.

Ko bi Edo razlagal Magdi, da tudi nobenega škandala ni v ozadju, bi žena že izvohala. Tista iz službe da te že davno ne nadleguje več, tista, ja, pred enim letom. Konec je s tem. Tako ne moreš vedeti, kaj vse se govori o tebi. Ko sta na tem, da sežeta do neba, vidva s Senco. Ko te vsepovsod spremlja njen pogled. Ko ji že bereš iz oči. Ko ji gledaš naravnost v dušo.

Brez vsake frustracije, ker niti ne veš, kakšne barve so lasje tvoje dive. Ljubiš črno ali blondno? Tudi brineta ne bi bila švoh, sploh ne, in še celo ne rdečelaska. Ni nič več važno. Takoj veš, da je lepa, takoj veš, da je ona. Nobena druga senca nima takega nasmeha. Si lahko kar prepričan, da ne blefira orgazma, in si lahko tudi misliš, da pri nobeni drugi ne bi mogel biti prepričan v to.

Še podnevi, še v najbolj nenaklonjeni ji osvetljava jo kar vidiš. Te bo še kar osrečevala s svojim fantomskim bivanjem. Nobena neonska luč je ne bo mogla pregnati, pa tudi ne nobena tema. Ji boš našel koreografijo na katerem koli zidu. Boš znal paziti, da je ne povozi avtobus in da se pes ne poščije nanjo. Da je ne priprejo vrata dvigala. In kjer je nikakor ne bo mogoče videti, tam jo boš gledal v mislih. Te še ne moti in te še dolgo ne bo, da si se pozabil vprašati, ali pa ona vidi tebe? Še preveč se boš spraševal o tem. Ali je mogoče, da tudi ona tebe meša z vsemi drugimi in tako naprej. Bolje bi bilo, takoj prenehati s sumničenji. Ker jim ne more biti konca, ko se enkrat začnejo. Ali ni bilo zadosti lepo povedano, da je treba uživati, dokler traja? Ker je v zadnjem prizoru vedno tako, da poslušáš dež in veter in strmiš v hrapavost zidu. Odkrušen omet vidiš namesto leska v njenih očeh.

In prav zares neokusen grafit tam, kjer so njene roke. Narisani tiči na mestu njenih finih prstov s prstani, ki si ji jih poklonil. Svinjsko kvantanje s špreji, ki tekmuje z njenimi gracioznimi kretnjami. Se nimaš kaj jeziti nanjo. Potem, kasneje, ko so v tvoji glavi vse bivše ljubice samo še sence in ona senca sence. Je bilo zmenjeno ali ni bilo? Da nisi njena lastnina? Tako pa si domišljaš, da še kar opreza za tabo, ko imaš nove in vedno nove muze. Nove srčne kraljice in nove oboževalke? Nove fukare. Kače in levinje. Ko padeš spet med zmaje. Ni ona ne prva ne zadnja. Kot da ni bila nadpovprečno razumna? Kot da ni bila samo do spodobne mere prizadeta? Nič bolj, kot se zagre? Se pa še tega ne moreš dovolj naveseliti, da si jo dobro odnesel pred ženo. Pred vsemi Magdami na tem svetu in pred vsemi Edi. Da ni bilo nobene scene z lasanjem. Dobro, pusti zdaj to, da tako kot vsaka senca dela povsem nekaj drugega, kot pa govori. In da se njeni gibi že povsem nespodobno razlikujejo od gibov originala. Si pač opazil, da so sence sebi lastna bitja in da se nosijo, kot se same hočejo, pa kaj. Nikomur pravzaprav nič nočejo. Naj vrtajo po nosu, medtem ko bi morale senčiti spodobno sceno zvečer na obisku, naj se pobalinsko spakujejo namesto svojih originalov. Že tako nadvse rade kvartajo, da o šlatanju, bolj ali manj diskretnem, niti ne govorimo. Je bilo rečeno, ali ni bilo rečeno, da je vsega skupaj konec? Torej? Pusti jo, naj se gre svoj tiholazniški balet. Naj se izgublja med svojimi kolegicami, in ne bodi več ljubosumen, ker se z njimi razume brez besed. Ni ne boljša ne slabša od vseh drugih. Ker ne bi bilo nikogar konec zaradi tega, najmanj pa tebe.

Samo to bo, da se boš potem še kar naprej nekaj jezil, še dolgo po smrti. Kar pa bi se tako ali tako, pa zaradi katere koli. Dobro, saj to še ne bo tako kmalu, tudi to ti je v prid. Je čas na tvoji strani? Tiste sence, ki v žalosti za vedno obstanejo skrepenele po zidovih, take stvari se potem opaža. Ti bodo šle na živce njihove patetične poze. Pa menda ne zato, ker jo boš iskal in je nikakor ne boš več našel. Vse solze na tem svetu boš videl, senčne in prave, samo njenih ne. Boš potem brez zveze obsojal njihovo spakovanje, boš obsojal njihovo zlo-pamtilo. Se ti bo zdelo, da neokusno izstopajo izmed senc, ki so tam po vseh pravilih in naključno, ki se sproti zarisujejo in spet izginjajo, tako kot se spodobi. Še vreščati jih boš slišal, samo da bi te znervirale, ali pa bodo cele tedne nadvse tihe, samo da bi te jezile. Predvsem pa ne bodo tam zaradi tebe in prav na to boš kar naprej pozabljal. Bonton, preveden v senčne lutke? Vsekakor jih bo povsod zadosti, po ulicah, po parkih, po stopniščih. Da o hotelskih vežah sploh ne govorimo. Se boš jezil na njihov fosilizirani teater, potem ko bo prepozno. Ko jih boš gledal, kako se poljubljajo za vrati pa po balkonih pa celo na cesti pa sploh kjer koli. Kot bi v resnici lahko imele kaj od tega?

Ker boš znal že ves svet na pamet? Po nekaj stoletjih strašenja? Bi se reklo, končno sam, brez svoje sence. Brez glasu in brez odseva in brez sledi. Pa dobro potem tista senčna ljubica. Iz pradavnin. Ali je bila zadosti neumna, da te je ubogala, ko si ji rekel, naj izgine? Ker je nikjer ne vidiš razsajati naokrog. Ali se vse druge lahko vlačugajo?

Samo še lastno senco si boš želel, tisto enostavno in tiho, tisto, ki ti je prirojena. Naj bo grda, kot si sam, naj bo tudi dolgočasna prav tako kot ti, samo da bi se že prikazala. S tvojo plešo. S tvojim trebuhom. Pa kaj, ko boš pač vedel, da je šla s tabo v grob. Še to bi ji kar dostikrat odpustil, da bi se kdaj pa kdaj kje sparila s kakšno drugo senco? Kot pač tako lepo znajo, kar tako pogosto počnejo, ne glede na vse. Če bi ostala skrepenela na zidu kot senčni vampir. Je bila pač dovolj neumna, da se je dala s tabo vred pokopati. Kjer jo je nepreklicna tema truge v hipu zatrla za vse večne čase. Samo še zvok nasute zemlje čez pokrov, pa čao. Brez komentarja.

Ker bodo potem vsi izginili, seveda, ko bi jih potreboval. Te bodo jezili njihovi mirni nagrobniki, te bodo jezili za poživinit. Magda in Edo in žena, počivajoči v večnem miru. Si boš mislil, pa kako morejo, ti je Edo porival ženo dvajset let, zdaj bosta pa še počivala, to je nesramnost brez primere. Ignorantsko in brez komentarja. Vsaj Magda bi se lahko usajala, pa ne, tudi ona ima, kot vse kaže, že razčiščeno, nima ti kaj reči. Saj bi človek še crknil ob takih prijateljih, pa poglej, še tega veselja si ne boš mogel privoščiti. Da bi te od jeze pobralo.

Sploh če bo kdaj še kakšna taka noč, bolj tiha, sploh takrat ti bo, da bi umrl ali pa znorel, ali pa oboje hkrati. Ko se bo tišina senc kosala s tišino zraka in ne boš vedel, katera je glasnejša.